

הקונגרס

- מאת אורי אבנרי -

הדלת הגדולה נפתחה. החדר המתגלה לעינינו אינו מפואר במיוחד - חדר יפה, לבן וזהוב, עם שולחן ארוך באמצע. רק דבר אחד מיוחד בו: ישנה דלת אחת בכל פינה, ודלת חמישית, זו שנכנסנו דרכה, באמצע הקיר.

זהו אולם הקונגרס של וינה. ארבעת הגדולים, שהכריעו סוף-סוף את נפוליאון, לא יכלו להסכים ביניהם מי יכנס ראשון ומי אחרון. הם בנו ארבע דלתות, למען יוכלו להיכנס כולם בעת ובעונה אחת.

הם לא לקחו בחשבון את החמישי: את המנוחה. מלך צרפת שלח את טאליראנד. השועל הצרפתי אירגן מיד של הקטנים, קהל הנסיכים והמלכים הקטנים שהשתתפו גם הם במיגור נפוליאון. הוא דרש שגם קולם ישמע. כדי להימנע מצורך בלתי-נעימים זה, צירפו ארבעת הגדולים את טאליראנד לחברתם. הדלת החמישית נפרצה בקיר, והנסיך טאליראנד נכנס בה. הקטנים נשכחו.

האיש הצולע

אני עוצב את עיני. קל להחיות אותם בדמיון, את החמישה. גנה, מימין, וכנס גבר יפה-תואר וכובש לבבות-נשים - הצאר הרוסי אלכסנדר במדיו המפוארים. ממול בא מטרניך, השר האוסטרי, מלך האינטריגות, האיש שהכניס צינורות לקירות ארמונו כדי להקשיב בעזרתם לשיחות האורחים והמשרתים בחדרים אחרים.

בפינה השלישית נכנס קאסלרי האנגלי, צונן ובלתי-רגשני. הוא כבר גמר אומר בלבו להושיט יד לאויב המנוחה, כדי למנוע בעד שותפיו המנוחים להתחוק עד כדי כך שיוכלו לסכן את מעמדה של בריטניה. בפינה הרביעית נכנס נציג המעצמה הצבאית הפרוסית, פון-הארדנברג.

אולם המנוחה האמיתי הוא החמישי, הגבר הנכנס מבעד לדלת החמישית. גנה הוא, הנסיך טאליראנד, נציגה הצולע של מדינה שהתמוטטה, הדיפלומט הכלי-כול שיוכיח כי השכל הצולל והמפוכח של איש אחד שקול כנגד מיטב החרבות, שיוציא את סירות הנצחון מיד האלופים המנוחים מבלי שאלה אף ירגישו מה קורה להם.

היכן הימים עת יכלו מדינאים מעטים לקבוע ביניהם בסודיות את גורל העולם, מבלי להתחשב בדעת ההמונים? האם באמת השתפר המצב מאז? המדינאים היו אנשי-מקצוע. הם השתדלו להתעלם מרגשות אישיים. הם ידעו כי כל התלהבות מוזיקה, כי אחרי כל מלחמה חייב לבוא השלום, וכי אסור לעשות מעשים היוצרים תהום בין עמים ומדינות. המלחמה היתה ענין רציני מכדי להשאירו בידי האלופים.

מאז פרצו ההמונים למדינות. עסקי המדינה מתנהלים לעיני כל, והמדינאי, שהפך פוליטיקאי, הוא עבד ליצרים של עצמו ושל עמו. כל נואם מצליח וכל עסקן קטן יכול לתפוס את הגה המדינה. אדם שלא למד את מקצועו אינו רשאי לנתח הולה או לבנות גשר, אך הוא רשאי בהחלט לקבוע גורלם של מיליונים ולהפעיל פצצות-אטום.

יתכן כי אנשים כמו טאליראנד, מטרניך וקאסלרי, שחיו על סף התקופה החדשה, ידעו זאת. הם השתדלו לעצור את הזרם עד הרגע האחרון. עד שקמו ההמונים של וינה, בשנת 1848, והכריחו את הקיסר להטיל מצור על בירתו - המצור האחרון של וינה.

קולו של מארטי, ד"ר הארטל, מעיר אותי. חוץ משנינו, החדר ריק. אני מסתכל החוצה - הגינה העצומה של ארמון-הקיסר ממול, הדגל האדום-לבן-אדום מתנופף לפני בית הפר-

מבעד לסורג - זה היה ב-15 למאי, 1955. פרק חדש נפתח בהיס-טוריה הארוכה של אוסטריה. מחוץ לגדר צוהלת האוכלוסייה. בפנים, באולם בלונדון שנבנה לפני 200 שנה למען הנסיך אויגן, גיבור מלחמת התורכים, נחתם חוזה המדינה האוסטרית, שסיים את תקופת-הכיבוש של בנות הברית.

(המשך מעמוד 4)

פתגם נושן, ולומר: כשארבעה רבים, צוחק החמישי. לפי כל הסימנים מתכוונן אדם חדש להיכנס לתחרות ההנהגה. החמישי: אברהם קריניצי, ראש עיריית רמת-גן.

תוכניתו של קריניצי: איחוד הצ"כ עם חרות, כמעט בכל מחיר. מאחר שקריניצי ישלוט על 38 נציגי רמת-גן לועידת המס' לגדה, ויתקשר כנראה עם לפחות 30 צירים מתל-אביב, תהיה לו עמדת-כוח לא מבוטלת.

תרופת שריהבריאות. תהיה זאת אפתעה בלתי-נעימה לאיש החוק הנוכחי של המפלגה, סרלין. שריהבריאות לשעבר קרוב מאד להשתלטות כמעט מוחלטת. הצעתו למנות את בן-בריתו הנוכחי, ספיר, ל-תפקיד יושב-ראש המפלגה, היתה צריכה לשמש אבן-דרך במאבק זה. זאת ידעו גם יריביו. העיר ישראל רוקה, במרידות: "למה לי לבחור בספיר? אני יכול לבחור ישר בסרלין..."

אולם סרלין לא היה היחיד שעקב אחרי ההתפתחות בענין, מדד בזהירות את סיכוייו של קריניצי. גם מחוץ למפלגה ישנם כמה וכמה מעוניינים. אחדים מהם יושבים ב-חוגו של דויד בן-גוריון, שאינו מעוניין כלל וכלל באיחוד הצ"כ עם חרות, שיחזק בהרבה את מנתם בגין.

מאחר ששרות-הבטחון מוסר לביני דו"ח מהימן על המצב, יש להניח שאם אמנם תגבר סכנת האיחוד, תבוא התערבות מל-מעלה לטובת סרלין ובני-בריתו. אחת ה-אפשרויות: הצעה להיכנס לקואליציה ב-תנאים נוחים, תמורת ויתור על האיחוד.

המשק

זרם הזהב

הקבצן בבדיחה העממית התקשה למצוא תשובה לשאלה: "מה היית עושה אילו היית רושילד?" ישראל, המדינה-הקבוצנית בה"א הידועה, עומדת עתה בפני בעיה מטרידה דומה.

לא מכבר היתה הבעיה אחרת: לבחור בעצמאות ועוני, או בתלות והנאה חומרית. אחרי הנסיגה מעזה ואי-ההתערבות בירדן נפתרה בעיה זו. הממשלה ויתרה ברצון על הסיוט של עצמאות עניה, בחרה בתלות מוזהבת. התוצאה היא זרם אדיר של זהב לישראל.

בזמן הקרוב תצטרך המדינה לקלוט זרם אדיר זה. בין השאר יבוא: הלחאת בנק הייצוא והייבוא (75 מיליון דולאר), כספי דוקטרינת אייזנהואר (10 מיליון דולאר), הלחאת הצרפתים (15 מיליון דולאר), הל-וואת הבנק הממלכתי הבריטי (15 מיליון דולאר), כספי השילומים (72 מיליון ל"י), המענק האמריקאי הרגיל ועודפי המזון (72 מיליון ל"י) וכספי מלחה הפיתוח והמגביות (93 מיליון ל"י).

אתנן גורר אתנן. כרגיל במדינה המקבלת כספים בנקל, יפול חלק מהם קר-בן לביובו, יישפך חלק אחר לתוך צינור-רות השחיתות. אולם גם אחרי כל אלה עוד יישאר סכום נכבד מאד. השאלה: המס? עירה עתה את הכלכלנים היא: מה לעשות בו, בעצם?

אפשרות אחת היא להשקיע את הכסף במפעלים שיתנו פרי מייד בייצור ובייצוא. אפשרות אחרת היא להשקיע במפעלים שירחיבו את בסיס המשק, אך יתנו פרי רק בעוד תריסר שנים. האסכולה השניה היא השולטת.

כך בונה המדינה מפעלי-חשמל שיהיה בהם צורך רק בעתיד הרחוק. היא מניחה צינור שני מן הירקון לגגה, אף בה בשעה שגם הצינור הראשון עוד איננו מנוצל ל-גמרי. מאחר שהיה צורך להגיש בחפזון תוכניות למוסדות הנותנים את הכסף, קיים חשש שחלק ניכר מהן אינו מציאותי ביותר.

לפי האומדנה הושקעו בתשע שנות קיום המדינה רק 800 מיליון דולאר מתוך 1882 מיליון הדולאר שזרמו למדינה, ובג מתוך סכום זה הושקע רק חלק במפעלים כדאיים ורוויחים. אם יימשך תהליך זה, לא יקרב גם זרם-הזהב החדש את העצמאות הכלכלית. לא יניח את היסוד אלא לקבלת אתנן חדש בבוא העת, תמורת ויתור נוסף על העצי-מאות המדינית. כי עבירה גוררת עבירה, ואתנן גורר אחריו פריצות פוליטית שתביא אתנן נוסף.

השפתון בעל מעלות משולשות:
1. רך נקסיפה
2. אך כסל
3. סלבב כלהבה

ונלי בעצמך ש. פלם-גלו הוא מרהיב עין ומסעיר לב!

למד לרכב על קטנוע ואופנוע כבי"ס "החץ" בהדרכת מורים מוסמכים תל-אביב, רח' מגדלי 6

אוקסן גרג (Gregg) פתח השבוע קורס דירחשי (פעמיים בשבוע) ל-קצרות
עברית או / אנגלית
הצלחה מוכפחת - הרשמו מיד אצל מר ח' ברקמא (קמפינסקי), המנהל, בתל-אביב: גורדון 5; כחיפה: בי"ס "במעלה", החלוק 13 (כתובת פרטית: פכונר 19, חיפה)

פה כריא - חצי בריאות!
Paradentosan
שומר ומונע מחלות חניכיים דרוש בבית המרקחת שלך.

העיקר חסר במזודה שלך!
מצלמה של פוטו ברנר
הדרכה ללא תשלום על כן מיד אל
פוטו-ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 31